

Nitrianske regionálne združenie ZMOS

Správa o činnosti NRZ ZMOS za rok 2025

Jelšovce 03. 03. 2026

**Vážený pán štátny tajomník, vážený pán predseda NSK,
vážený pán podpredseda ZMOSu, vážená pani prednostka Okresného úradu,
Vážení páni primátori,
Vážené pani starostky, vážení páni starostovia,
Kolegyne, kolegovia, ctení hostia,**

Dovoľte, aby som Vám predložil správu o činnosti Nitrianskeho regionálneho združenia ZMOS za uplynulý rok 2025.

Mnohí ľudia, keď odchádzajú z domu, povedia, že idú „do služby“, pretože pôsobia v povolaniach, kde majú služby naplánované. My, starostovia a primátori sme do služby nastúpili v októbri 2022.. Táto služba, ktorú sme si dobrovoľne vybrali a vo voľbách získali dôveru, netrvá osem ani dvanásť hodín, táto služba trvá 24 hodín, 365 dní v roku a zväčša štyri roky. Dalo by sa povedať, že viacerí z nás chodia zo služby do služby, a to vďaka tomu, že nám viacero štvorročných služieb za sebou naplánoval náš zamestnávateľ – občan. Zrejme mi dáte za pravdu, keď poviem, že táto aktuálna služba ubieha veľmi rýchlo, priam dynamicky a už onedlho prídu rozhodnutia, či už naše vlastné, alebo našich „zamestnávateľov“ = občanov, ktorí z nás budú pokračovať do ďalšej služby. Rýchly a dynamický bol aj rok 2025 v Nitrianskom regionálnom združení obcí ZMOS.

Členská základňa nášho združenia je zastabilizovaná, združenie má 63 členov, z toho 61 obcí a 2 mestá – Nitra a Vrāble. Patrime k väčším regiónom, členskú základňu tvoria obce od najmenších až po krajské mesto Nitra. Mōžeme konštatovať, že v posledných rokoch sa počet členov len navyšoval.

Rada združenia sa na svojich rokovaniach stretávala v pravidelných niekoľkotýždňových intervaloch, kde riešila aktuálne podnety z regiónu a neustále legislatívne zmeny. Zameriam sa na najpálčivejšie témy, ktorými sme sa počas roka 2025 zapodievali:

Veľkou témou boli zmeny v poskytovaní sociálnych služieb. Vieme veľmi dobre, že obec je pre občana, odkázaného na nejakú formu sociálnej pomoci, prvým partnerom. Máme bohaté skúsenosti ako osobitní príjemcovia, máme – žiaľ nemilé – skúsenosti s umiestňovaním psychiatrických pacientov, kde musia starostovia prosiť špecializované zariadenia, aby boli pacienti aspoň na zimné obdobie umiestnení, prípadne sa musia starať o vysoko infekčného a zároveň psychiatrického (nevyspytateľného) pacienta. Aj takéto prípady z roku 2025 v našom regióne sú príkladom, aby si štát uvedomil skutočnosť, že starostovia, obce nemōžu suplovať špecializované zariadenia určené pre týchto občanov. Nešťastné znenie § 75 zákona o sociálnych službách, vďaka ktorému sme vystavovaní žiadostiam o dofinancovanie najmä pobytových sociálnych služieb, rovnako nešetřilo naše rozpočty, zvlášť pri občanoch, ktorí disponujú značným majetkom a ich rodinní príslušníci by dofinancovanie dôstojného pobytu svojho príbuzného hravo zvládli. Za vrchol v tomto kontexte považujem predžalobné výzvy zo strany neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sa obciam vyhrāžali pri odmietnutí dofinancovania. Ich výsledkom bol výlučne finančný zisk právnických kancelárií na oboch stranách, a teda dvojnásobné plytvanie verejnými zdrojmi. Chceme veriť, že zmeny, ktoré rezortné ministerstvo od roka 2026 zavádza, sa ukāžu ako prospešné a obciam odbudne aspoň časť nákladov a povinností.

Nitrianske regionálne združenie ZMOS

Stavebný zákon... uplynulý rok 2025 si dovoľím nazvať rokom otáznikov v stavebnej oblasti, nakoľko bola avizovaná veľká zmena de-facto po päťdesiatich rokoch. Pre pripomenutie, na sneme NRZ ZMOS v marci 2025 bol prítomný expert ZMOS-u, náš kolega Martin Chren, aby sme sa spoločne pripravili na avizované zmeny. Po niekoľkých mesiacoch sme o. i. dostali informáciu, že tam, kde sa obce nedohodnú, budú umelo vytvorené spoločné stavebné úrady. Našťastie sa tak nestalo a na úrade vo Vrábľoch sa nerozhoduje o stavbách v Mojmirovciach.. Nanešťastie aplikačná prax ukázala v našom regióne nedávno aj iné prípady. Obec v správnom konaní v súlade s prijatým územným plánom zamietla stavbu. Rozhodnutie obce v rámci odvolania potvrdil aj novovzniknutý Úrad pre územné plánovanie. Žiaľ, politický lobbying ukázal svoju silu, zmenil rozhodnutie obce, ako aj svoje vlastné rozhodnutie a stavbu povolil. Na tomto mieste vyslovujem presvedčenie, že obce nitrianskeho regiónu na čele so svojimi starostami a primátormi vždy hája záujmy svojich obcí a občanov všetkými dostupnými prostriedkami tak, ako to sľúbili pri nástupe do funkcií.

Na tomto mieste si dovoľím v plnom znení zopakovať svoje vlastné slová spred roka: vnímam otázky kolegov, čo robí ZMOS..? Nuž ZMOS iniciuje, vysvetľuje, argumentuje, žiada.. a nakoniec častokrát musí sám i hľadať riešenia, pretože na dohodu vždy treba dvoch a niekedy sa zdá, že ani po 35 rokoch naši štátni predstavitelia nepochopili, že mestá a obce sú kostrou našej verejnej správy. Naši kolegovia z miestnej i regionálnej samosprávy, ktorí získali legislatívnu moc v podobe poslaneckého mandátu v NR SR, by si mali uvedomiť, že ak príjmu „legislatívny paškvil“, po návrate domov ho budú nútení aj aplikovať, a to bez ohľadu na stranícku príslušnosť, koalíciu, opozíciu či politické dohody..;

Ďalšou otvorenou otázkou uplynulého roka 2025 zostávajú tzv. centrá zdieľaných služieb a najmä s tým súvisiaca reforma verejnej správy. Nepochybným faktom zostáva, že krajiny s podobným počtom obyvateľov ako Slovensko dokážu obslúžiť svojich občanov so zlomkom úradov oproti Slovensku. Vieme, ako fungujú vyššie uvedené spoločné stavebné úrady, spoločné školské úrady, atď. Najmä malé obce využívajú externé účtovníčky, ekonómky, prípadne správcov siete a iné služby, ktoré je potrebné obsiahnuť v rámci 4.000 kompetencií miestnych samospráv. Zároveň sme sa mali vyjadriť k otázke predĺženia volebného obdobia samospráv na päť rokov. Z pohľadu NRZ ZMOS je bezpochyby jasné, že volebné obdobie 2022 – 2026 bolo jasne stanovené podľa Ústavy na štyri roky. Na druhej strane sme určite otvorení hovoriť u úprave dĺžky volebného obdobia do budúcnosti, nie kvôli dvanástim platom navyše, ale kvôli možnosti dokončiť to, čo sme začali a napriek byrokratickej záťaži máme ambíciu dokončiť.

V kontexte dĺžky volebného obdobia je potrebné zdôrazniť, že naše obce aj v roku 2025 čerpali dotácie z rôznych zdrojov na menšie či väčšie projekty. Samotnému čerpaniu však predchádzali roky predchádzajúcej byrokracie, kontrol a žiaľ aj nezmyselných sankcií. Stále platí, že ak v susednom Poľsku stačí na čerpanie dotácie projektový zámer na jednu stranu formátu A4, prečo na Slovensku potrebujeme verejné obstarávanie, projektovú dokumentáciu a desiatky vyjadrení štátnych orgánov???

K financovaniu miest a obcí.. Hospodárenie v uplynulom roku sme opäť zvládli, na rozdiel od štátu s vyrovnanými, prípadne prebytkovými rozpočtami. Neštandardne si však mnohé obce i mestá zobrali komerčné úvery, z ktorých budú financovať svoj ďalší rozvoj, čo znamená okrem zisku právnických kancelárií aj zisk pre banky.

Vráťme sa k daniu v našom združení. Vlaňajšieho marcového snemu sa zúčastnili pán predseda NSK Branislav Becík, pani prednostka okresného úradu Beáta Áčová, aj vyššie uvedený zástupca ZMOS Martin Chren.

Nitrianske regionálne združenie ZMOS

Stretnutie so štátnymi predstaviteľmi, plánované na rok 2024. bolo zrealizované v roku 2025. Zástupcovia samospráv mali možnosť diskutovať s predsedom NRSR Richardom Rašim, štátnym tajomníkom MV SR a splnomocnenom Vlády SR pre územnú samosprávu Michalom Kaliňákom, ako aj predsedom NSK Branislavom Becíkom na pracovnom stretnutí v Mojmírovciach 28. novembra.

V máji sa nominovaní delegáti zúčastnili celorepublikového Snemu ZMOS, kde boli ich prostredníctvom prednesené požiadavky jednotlivých regionálnych združení.

V septembri sme počas výjazdového rokovania navštívili mestá Rimavská Sobota a Košice. V Rimavskej Sobote sme v doprovide primátora Jozefa Šimka navštívili kúpalisko v lokalite Kurinec, ktoré prevádzkuje mesto, v Košiciach sme rokovali s čelnými predstaviteľmi mesta na čele s primátorom Jaroslavom Poláčekom pri príležitosti osláv územného plánu, prebehlo stretnutie so zástupcami mestských častí a RVC Východ.

V roku 2025 združenie pre svojich členov opäť zabezpečilo spoločné verejné obstarávanie energií, tak ako je zvykom pri viacerých komoditách v príslušných intervaloch.

Predseda a členovia Rady republikového ZMOS sa pravidelne zúčastňovali rokovaní rady ZMOS tak, ako im to vyplýva z funkcie, a to osobne respektíve online.

Kancelária združenia zabezpečovala naďalej každodenné činnosti v súvislosti s chodom združenia a pravidelnú informovanosť členov.

Milé kolegyně, vážení kolegovia, dámy a páni... Spoločne vykonávame vo svojich obciach a mestách službu pre svojich občanov.. Prajem Vám mnoho zdravia, odhodlania, úspechov a to prosté ĎAKUEM od Vašich občanov. Tým z nás, ktorí ste rozhodnutí pokračovať do ďalšieho obdobia, želim spokojných voličov a veľa odvahy..!

Ďakujem za pozornosť!

Ladislav Hroško v. r.
predseda NRZ-ZMOS
starosta Obce Jelšovce